

**Познавање система образовања и
обуке у Викторији**

**Водич за
новопридошле
младе особе**

Друго издање

Информативна брошура осмишљена тако да садржи информације потребне младим особама разног културног и језичког порекла

Припремила Радна група за младе особе избегличког порекла у прелазном периоду (Refugee Young People and Transitions Working Group) у сарадњи са Центром за питања везана за омладину мултикултурног порекла (Centre for Multicultural Youth Issues), 2003.

Водич за новопридошле младе особе је иницијатива Центра за питања везана за омладину мултикултурног порекла коју је финансирало Министарство за усељење и мултикултурна и староседелачка питања (Department of Immigration and Multicultural and Indigenous Affairs). Водич је први пут објављен 1998..

Ову верзију су дорадили и објавили чланови Радне групе за младе особе избегличког порекла у прелазном периоду која ради у оквиру Комитета за планирање настањивања у Викторији (Victorian Settlement Planning Committee's Refugee Young People and Transitions Working Group), у сарадњи са Центром за питања везана за омладину мултикултурног порекла (Centre for Multicultural Youth Issues).

Такође смо јако захвални свим организацијама које су допринеле производњи овог документа, укључујући школе и центре за енглески језик у Викторији, АМЕР програме, средњошколске колеџе, TAFE-ове и факултете.

Агенције које су чланице Радне групе за младе особе избегличког порекла у прелазном периоду, укључујући и Комонвелт Аустралије, њихове службенике, запослене и агенте, нису одговорне за било какву штету нанету на било какав начин, без обзира да ли је штета било коме изазвана немарношћу или на други начин, а у вези са овом публикацијом или у вези са коришћењем информација из ове публикације.

Ауторско право припада Центру за питања везана за омладину мултикултурног порекла 2003.
© 2003 by the Centre for Multicultural Youth Issues

Centre for Multicultural Youth Issues

Level 1, 308 Drummond Street
CARLTON VIC 3053

Phone: (03) 9349 3466 Fax: (03) 9349 3766
Email: info@cmyi.net.au Website: www.cmyi.net.au

Victorian Settlement Planning Committee, Secretariat

Department of Immigration and Multicultural and Indigenous Affairs
Level 25 Casselden Place, 2 Lonsdale Street
MELBOURNE VIC 3000

Phone: (03) 9235 3357 Fax: (03) 9235 3266
Email: nicholas.chiam@immi.gov.au

Увод	5
Систем образовања у Викторији.....	6
Основа за стицање аустралијских квалификација (Australian Qualification Framework)	7
<i>Путање кроз систем образовања и обуке у Викторији.....</i>	<i>7</i>
Школе и центри за енглески језик (English Language Schools and Centres).....	9
<i>Програм за новопридошле особе(New Arrivals Program)</i>	<i>9</i>
<i>Након Програма за новопридошле особе.....</i>	<i>9</i>
<i>Како можете да добијете више информација?</i>	<i>10</i>
Основно и средњошколско образовање у Викторији.....	11
<i>Чињенице о школама.....</i>	<i>11</i>
<i>Наставни програм</i>	<i>11</i>
Викторијски сертификат о образовању (Victorian Certificate of Education) 12	
<i>Шта је VCE?</i>	<i>12</i>
<i>Како је организован VCE?</i>	<i>12</i>
<i>Стручно усавршавање и обука у оквиру наставе за стицање Викторијског сертификата о образовању (VCE VET (Vocational Education and Training)).....</i>	<i>13</i>
<i>Програм учења енглеског као другог језика (English as a second Language).....</i>	<i>13</i>
<i>Како се оцењује VCE ?</i>	<i>14</i>
<i>Резултат постигнут за Еквивалентно национално рангирање потребно за упис у високообразовне установе (Equivalent National Tertiary Entrance Rating (ENTER) Score).....</i>	<i>14</i>
<i>Ученици који се враћају на наставу (одрасли ученици) (Students returning to study (adult students)</i>	<i>14</i>
<i>Да ли сте завршили последње године средњошколског образовања у другој земљи?.....</i>	<i>15</i>
<i>Учење факултетских предмета у оквиру VCE-а.....</i>	<i>15</i>
<i>Како можете да добијете више информација?</i>	<i>15</i>
Викторијски сертификат о учењу кроз праксу (Victorian Certificate of Applied Learning (VCAL)).....	16
<i>Шта је VCAL?</i>	<i>16</i>
<i>Ко може да ради VCAL курс?</i>	<i>16</i>
<i>Услови за упис.....</i>	<i>16</i>
<i>Колико дуго треба да се заврши VCAL курс?</i>	<i>16</i>
<i>Где могу да похађам VCAL курс?</i>	<i>16</i>
<i>Које врсте предмета се уче у оквиру VCAL курса?</i>	<i>17</i>
<i>Како се оцењује VCAL?.....</i>	<i>17</i>
<i>Шта се признаје за VCAL?</i>	<i>17</i>
<i>Да ли можете да радите скраћено радно време и/или наставите са шегртовањем док сте уписани на VCAL курс?.....</i>	<i>18</i>
<i>Шта добијете када завршите VCAL курс?</i>	<i>18</i>
<i>Шта се ради након што се заврши VCAL курс?</i>	<i>18</i>
<i>Како можете да добијете више информација?</i>	<i>19</i>

Часови енглеског језика у оквиру АМЕР програма (AMEP English Language Classes).....	20
<i>Ко може да похађа часове?</i>	20
<i>Начини на које се учи енглески у оквиру АМЕР програма:</i>	20
<i>Особе које похађају АМЕР програм такође имају приступ:</i>	20
<i>Даље похађање часова енглеског и 'путање'</i>	21
<i>Како могу да добијем више информација?</i>	21
<i>Програм за језик, писменост и рачунско знање (Language, Literacy and Numeracy Programme (LLNP))</i>	21
Техничко и даље образовање (Technical and Further Education (TAFE))....	23
<i>Квалификације</i>	23
<i>Настава из енглеског језика</i>	24
<i>Упис на TAFE институте</i>	25
<i>Путање од TAFE-а до факултета</i>	25
<i>Школарина</i>	25
<i>Како могу да добијем више информација?</i>	26
Факултети	27
<i>Минимални услови за упис</i>	27
<i>Програм уписа под специјалним околностима (Special Entry Provisions)</i>	28
<i>Услови за упис на курсеве за студенте који су завршили VCE</i>	28
<i>Како се подноси молба за упис на курсеве високообразовног нивоа у Викторији</i>	28
<i>Програм давања доприноса за високо образовање (Higher Education Contribution Scheme (HECS))</i>	29
<i>Како могу да добијем више информација?</i>	29
Помоћ око прихода	30
<i>Исплата за омладину (Youth Allowance)</i>	30
<i>Austudy исплата</i>	30
<i>Специјална бенефиција</i>	30
<i>Тест прихода и имовине</i>	31
<i>Боравишни статус</i>	31
<i>Додатне бенефиције</i>	31
<i>Услуге Centrelink-а за младе особе</i>	32
<i>Обавезе према Centrelink-у</i>	32
Извори даљих информација	34
<i>Општа литература</i>	34
<i>За опште информације о VCE-у</i>	34
<i>За информације о дописном школовању</i>	34
<i>Опште информације о образовању за родитеље</i>	34
<i>За информације о TAFE-у</i>	34
<i>За информације о запошљавању, TAFE-у и факултетима</i>	35

Увод

Ова брошура је осмишљена тако да пружи потребне информације младим избеглицама и новопридошлицама који разматрају могућност будућег образовања и обуке у Аустралији.

Брошура је написана након што је утврђено да постоји потреба међу новопридошлим младим избеглицама и усељеницима, коју су такође утврдиле и особе које са њима раде, да се дају уводне информације и преглед система образовања и обуке у Викторији. Иако постоји широк избор опција за образовање и обуку, постоји забринутост да нема на располагању довољно информација и подршке при тзв. 'цртању мапе' структуралне и јасне *путање* између курсева.

Изразом *путање* се описује низ корака који се предузимају кроз систем образовања и обуке. Ови кораци су избори о курсевима које желите да похађате. Пажљиво планирана *путања* придаје пажњу плановима за каријеру и интересима појединца, узима у обзир њен/његов тренутни ниво знања језика и потребе за учењем језика, и покушава да све ово усклади са опцијом за образовање и обуку која ће да испуни ове услове.

Први корак за многе младе особе којима је потребно да уче енглески језик је упис у Програм енглеског по самом доласку (On-Arrival English Program). Ово је у већини случајева на располагању у школи или центру за енглески језик, за особе до 18 година старости, или при Програму енглеског за одрасле усељенике (Adult Migrant English Program), за особе старије од 18 година.

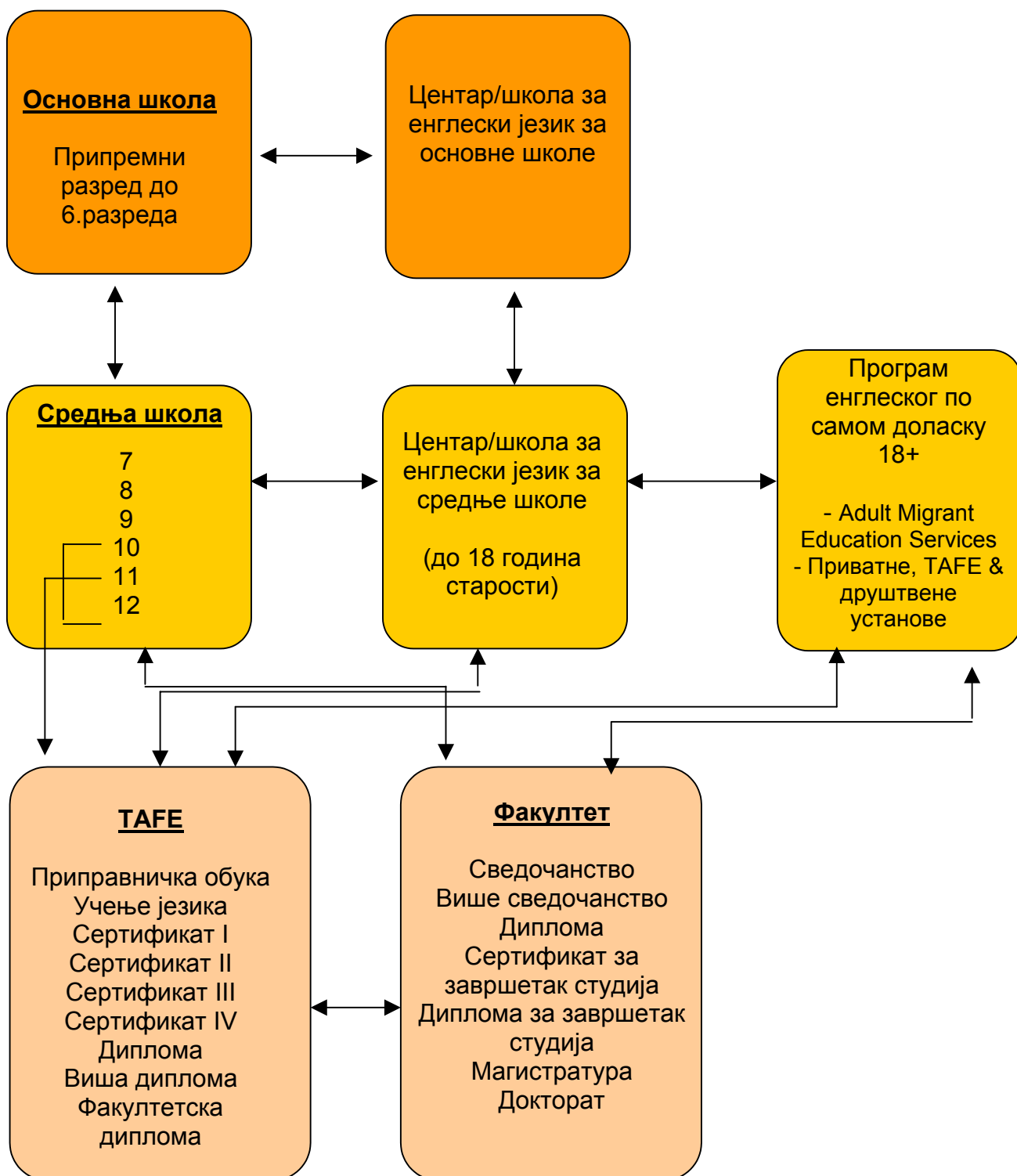
Након завршеног Програма енглеског по самом доласку, особе које желе даље да се образују и обучавају суочавају се са одлукама о томе где могу да нађу курсеве који им најбоље одговарају. Циљ ове брошуре је да пружи информације које омогућавају да они који доносе одлуку о будућности буду довољно информисани.

Таква путања може да води од почетног Програма енглеског по самом доласку до комбинације програма учења енглеског и програма који се односе на одређено занимање, или обуке која се односи на одређени посао и стицање вештина и до запослења. Друга путања може да води од Програма енглеског по самом доласку директно до средњошколског или даљег образовања.

Важно је да се схвати да традиционална путања кроз обавезно школовање која води до факултета *није једина путања* до стручних квалификација и успешне каријере. Многим новопридошлим младим особама је потребно додатно време и помоћ да би стекли довољан ниво академског знања енглеског, да би се оријентисали у аустралијском образовном систему и/или да би надокнадили прекинуто образовање у земљи из које су дошли. Постоје путање чији је циљ да се баш то постигне. У оваквој ситуацији, корисно је да се прихвати оправдана алтернативна путања која боље одговара потребама младих усељеника и избеглица, чиме се избегава разочарење до кога долази ако покушавате да се изборите са неодговарајућом путањом општег тренда.

Различите путање одговарају различитим људима, и први неопходан корак је да се упознате са релевантним информацијама. Надамо се да ће вам ова брошура омогућити добар почетак образовања и обуке у Аустралији.

Систем образовања у Викторији

Основа за стицање аустралијских квалификација (Australian Qualification Framework)

Путање кроз систем образовања и обуке у Викторији

Средње школе

-
- 10., 11., и 12., разред
 - Викторијски сертификат о образовању (Victorian Certificate of Education (VCE)) (у које може да буду укључено истовремено похађање више VET наставних области) или Викторијски сертификат о учењу кроз праксу (Victorian Certificate of Applied Learning (VCAL))
 - Међународна велика матура (International Baccalaureate (IB))

Стручно усавршавање и обука (TAFE & друге регистроване установе)

-
- Сертификат I
 - Сертификат II (исто као приправничка обука)

Високо образовање (Факултети)

Средње школе

Стручно усавршавање и обука (TAFE & друге регистроване установе)

- Сертификат III (Виши сертификат или Диплома првог степена)
- Диплома
- Виша диплома

-
- Факултетска диплома

Високо образовање (Факултети)

- Сведочанство
- Више сведочанство

-
- Диплома
 - Сертификат за завршетак студија
 - Диплома за завршетак студија
 - Магистратура
 - Докторат

Школе и центри за енглески језик (English Language Schools and Centres)

Програм за новопридошле особе (New Arrivals Program)

Новопридошли ученици који имају право на похађање Програма учења енглеског као другог језика (English as a Second Language (ESL)) могу да похађају ESL часове у виду редовне наставе у државним школама у оквиру Програма за новопридошле особе. Овај програм је углавном на располагању у школама и центрима за енглески језик за основне и средње школе (Primary and Secondary English Language Schools and English Language Centres (ELS/Cs)), као и у Цилонг и Шепартон програмима енглеског језика.

Програми при школама/центрима за енглески језик су на располагању ученицима који имају сталну боравишну визу, живе у Аустралији мање од шест месеци и имају намеру да похађају наставу у основној или средњој школи након курса енглеског. Ученици који имају одређене привремене визе могу да похађају наставу ако има расположивих места. Ученици који имају више од 18 година 1. јануара године у којој се уписују, немају право на упис на ове програме и они ће се упутити на најадекватнији програм, што може да буде Програм енглеског за одрасле усељенике (Adult Migrant English Program (AMEP)) или TAFE курсеви.

Већина ученика похађа наставу током два тромесечја (шест месеци). Неки студенти који су се доселили у оквиру хуманитарног и избегличког програма или којима је претходно школовање било прекинуто, могу да похађају наставу до годину дана.

Школе/центри за енглески језик организују интензивне програме енглеског језика у оквиру којих ученици уче предмете из главног наставног програма. Ови програми имају за циљ да припреме студенте за потребан ниво знања енглеског језика у школама и да их упознају са школовањем у Аустралији. Особе које помажу при мултикултурном образовању (Multicultural Education Aides (MEAs)) су запослене да би помагале ученицима и радиле на успостављању веза између породица и школе.

Ученици могу директно да се упишу у школу/центар за енглески језик или их на упис може упутити друга школа или организација. О упису се можете распитати у школи/центру за енглески језик који је најближи месту где ученик станује. Ученици који имају сталну боравишну визу и који су уписани у школе/центре за енглески језик имају право на бесплатне превозне картице.

Након Програма за новопридошле особе

Школе и центри за енглески језик ће препоручити одговарајуће школе за своје ученике на крају курса за новопридошле особе.

Многи ESL ученици похађају редовне средње школе након похађања наставе у школи/центру за енглески језик, при чему обично даље добијају подршку при учењу енглеског као другог језика, нарочито у школама где има много ESL ученика. Овим ученицима се такође обично помаже током школовања које води ка стицању Викторијског сертификата о образовању (VCE), што их припрема за даље образовање.

Неки ученици, укључујући и оне који су у Аустралију дошли са врло мало образовања стеченог у њиховој земљи, могу да напусте школски систем у сврху тражења посла, или да би се прикључили ESL програмима за омладину при TAFE-у или при Већу за образовање одраслих (Adult Council of Education).

Како можете да добијете више информација?

Вебсајт за новопридошле особе који води Министарство за образовање и обуку (The Department of Education and Training (DE&T)) садржи листу контакт података за све школе/центре за енглески језик у Викторији на:

<http://www.sofweb.vic.edu.au/lem/esl/engew.htm>

или преко телефона: (03) 9637 2131, факса: (03) 9637 2050.

Основно и средњошколско образовање у Викторији

Чињенице о школама

У Викторији је образовање обавезно за сву децу од шест до петнаест година старости. Ученици могу укупно да похађају школу тринаест година, проводећи седам година у основној школи (од припремног до 6.разреда) и шест година у средњој школи (од 7.до 12.разреда).

У Викторији постоје разне школе: школе које похађају ученици оба пола, школе које похађају ученици истог пола, религиозне, приватне и државне.

Свака школска година почиње крајем јануара и завршава се у децембру. У току сваке школске године постоје четири тромесечја, са кратким распустима од отприлике две недеље између тромесечја. У периоду од децембра до јануара је дужи распуст. Настава обично траје од 9 ујутру до 3.30 после подне, од понедељка до петка.

Наставни програм

Све школе нуде ученицима свеобухватан наставни програм који је осмишљен тако да припреми ученике за њихове будуће каријере. Наставни програм нуди широк избор предмета да би се задовољиле индивидуалне потребе за учењем и способности у следећим **кључним областима стицања знања**:

- уметност;
- енглески/енглески као други језик;
- здравствено и физичко образовање;
- други језици поред енглеског;
- математика;
- наука;
- друштвене и природне науке;
- технологија.

Све школе нуде програм из кључних области стицања знања, али многе нуде разне предмете у оквиру сваке области. Школе припремају ученике за каријеру коју они желе да прате. У средњим школама наставници задужени за давање савета о каријерама помажу ученицима при бирању каријере. Координатори за помоћ ученицима такође дају савете и пружају саветодавне услуге о питањима која се односе на потребе ученика да би им се помогло да успешно наставе са школовањем.

Викторијски сертификат о образовању (Victorian Certificate of Education)

(Напомена: ове информације могу временом да се промене. Школе и друге установе имају најновије информације о VCE сертификату. Такође можете да посетите вебсајт Надлежног органа Викторије за наставни програм и оцењивање (Victorian Curriculum and Assessment Authority (VCAA)) на : <http://www.vcaa.vic.edu.au>)

Шта је VCE?

Када ученици разговарају о VCE-у, они мисле на **Викторијски сертификат о образовању**. VCE указује на то да су ученици успешно завршили последње године средњошколског образовања.

Учење за VCE обично траје две године, али може и дуже трајати. За поједине ESL ученике је лакше да продуже учење за VCE на три године тако да имају више времена да унапреде знање из енглеског. Школе ће саветовати ученике када је ово прикладно.

Како је организован VCE?

Наставне области

Ученици обично уче пет или шест предмета за сваку годину на VCE нивоу. Ови предмети се зову наставне области.

Наставне јединице

У већини случајева, али не увек, VCE наставне области имају четири наставне јединице. Наставна јединица се учи за време једног семестра (пола године). Наставне јединице 1 и 2 се обично уче у 11.разреду и могу да се уче као појединачне наставне јединице. Наставне јединице 3 и 4 се обично уче у 12. разреду и мора да се уче једна за другом. Ученици не заврше увек све наставне јединице у оквиру наставне области која спада у VCE курс, али мора да добију задовољавајућу оцену ('S'-satisfactory) бар за шеснаест наставних јединица пре него што им се додели VCE.

Обавезне наставне области и наставне јединице

Када ученици изаберу наставне области и наставне јединице за VCE курс, постоје поједини критеријуми које сваки курс мора да задовољи. Наставници ће помоћи ученицима при избору наставних области и наставних јединица да би се задовољили овај критеријуми.

Када бирају наставне области, ученици треба да узму у обзир своје планове за будуће студирање и запослење. Многи факултетски курсеви имају услове за упис у којима се наводе одређене наставне области које мора да се заврше са задовољавајућом оценом у

оквиру VCE-а. Ако ученик жели да похађа курс за стручно усавршавање или обуку, осам од шеснаест наставних јединица могу да буду наставне јединице у оквиру VCE Стручног усавршавања и обуке (VCE Vocational Education and Training (VET)).

Стручно усавршавање и обука у оквиру наставе за стицање Викторијског сертификата о образовању (VCE VET (Vocational Education and Training))

Ученици могу да похађају програм Стручног усавршавања и обуке (VET) за стицање квалификација у оквиру VCE наставе. Ово је познато као 'VCE VET'.

VCE VET програм омогућава школама, институтима за обуку и индустрији да заједно раде на припремању ученика за запошљавање и даљу обуку. Већина средњих школа нуди VET курсеве који доприносе успешном испуњавању услова који се односе на VCE. Ови курсеви су национално признати. Постоји преко 40 VET индустријских области које су на располагању у оквиру VCE-а, и све их је више.

VCE VET наставне јединице се налазе у оквиру наставних јединица 1-4 у структури VCE-а. Ученици који успешно заврше VCE VET програм, стичу национално признате квалификације у оквиру тзв. Националне основе за обуку (National Training Framework). Многи од VCE VET предмета такође доприносе укупном резултату који ученик постиже ако се похађа настава на нивоу наставних јединица 3-4. Овај резултат се урачунава у тзв. Еквивалентно национално рангирање потребно за упис у високообразовне установе (Equivalent National Tertiary Entrance Rank (ENTER)).

VCE VET програми су обично на нивоу Сертификата 2 или 3. Ако су ученици успешни у стицању VET квалификације у оквиру њиховог VCE-а (на нивоу Сертификата 2 или 3), могу директно да се упишу на виши курс на TAFE-у (тј. Сертификат 4). Ученици такође могу да се упишу на ванредно шегртовање у оквиру VCE програма.

За даље информације, контактирајте VCE координатора или наставника задуженог за давање савета о каријери у вашој локалној средњој школи.

Програм учења енглеског као другог језика (English as a second Language)

ESL ученици обично изаберу **енглески/ESL**, као обавезни предмет из енглеског.

Ученик има право на ESL статус ако су **оба** ова услова испуњена:

- он или она не борави у Аустралији више од седам календарских година рачунато у време непосредно пре 1. јануара године током које се уче наставне јединице 3 и 4; и
- ученик није укупно похађао наставу на енглеском више од седам година пре године током које је он/она учио наставне јединице 3 и 4.

Ученик који не испуњава оба наведена услова може под специјалним околностима да стекне право на ESL статус. Контакттирајте школу за даље информације. За додатне информације контактирајте VCAA на 9651 4300 или посетите њихов вебсајт на: <http://www.vcaa.vic.edu.au>

Како се оцењује VCE ?

VCE се оцењује из два дела: оцењивање у школама и оцењивање испита ван школа. За ученике који су навикнути на то да се све оцене заснивају на резултатима испита на крају школске године, учење за VCE ће бити другачије. Рад се оцењује током целе године и ученици мора да заврше разне радне задатке као и испите ван школа. То значи да мора да буду врло добро организовани да би радили подједнако током целе године.

Ученици који уче наставне јединице 3 и 4 у оквиру наставних области, раде испите ван школа као и остале наставне задатке. Успех на испитима ван школа се оцењује од А+ до Е. Већина испита се одржава на крају године али се за поједине наставне области испити одржавају средином и крајем године.

Резултат постигнут за Еквивалентно национално рангирање потребно за упис у високообразовне установе (Equivalent National Tertiary Entrance Rating (ENTER) Score)

Када се у потпуности заврши VCE оцењивање, ENTER резултат се рачуна на основу резултата сваког ученика. Овај резултат се користи да би се одредила места на високообразовним институцијама.

Ученици који се враћају на наставу (одрасли ученици) (Students returning to study (adult students))

Ученици који се враћају на наставу мора да имају бар 18 година 1. јануара године у којој очекују да ће завршити VCE. Такође су морали бити одсутни са редовне средњошколске наставе бар током једне целе школске године. Ови ученици могу да уче умањени VCE наставни програм.

Да би имали право на похађање VCE наставе, ученици морају успешно да заврше бар:

- две наставне јединице из енглеског;
- три узастопна дела наставних јединица 3 и 4 у оквиру других наставних области осим енглеског, од којих два узастопна дела могу да буду из VCE VET наставног програма.

Неки одрасли ученици се одлуче да уче додатне наставне јединице да би себи дали веће могућности за даље образовање.

VCE за одрасле се обично похађа при TAFE колеџима, средњообразовним колеџима или путем дописног школовања.

Да ли сте завршили последње године средњошколског образовања у другој земљи?

Неки ученици су у другој земљи већ завршили наставу еквивалентну 12.разреду или вишем образовном нивоу. Ови ученици могу да поднесу молбу VCAA-у да им се призна еквивалентно школовање завршено негде другде.

Даље информације о признавању претходног школовања за VCE наставни програм и тзв.потврди о еквивалентности могу се добити од Одељења за податке о ученицима и резултатима (Students Records and Results Unit) при VCAA-у или телефоном на (03) 9651 4402. Ако ученици сматрају да имају право на тзв. потврду о еквивалентности, мора да се обрате школи да се у њихово име распита.

Учење факултетских предмета у оквиру VCE-а

Поједини одабрани ученици можда могу да додају предмет са прве године факултета њиховим VCE наставним областима у оквиру додатне наставе. Додатна настава дограђује VCE наставу до нивоа прве године факултета и на располагању је у виду широког низа предмета на седам универзитета. Ови факултетски предмети се уче поврх пуног VCE наставног програма, тако да школа ово препоручује малом броју врло способних ученика.

Како можете да добијете више информација?

Сваке године VCAA објављује **Водич за VCE**, на:

<http://www.vcaa.vic.edu.au/vce/guide02/index.htm> који се даје ученицима 10.разреда. У овом водичу се налазе најновије информације о VCE-у и свим променама за наредну годину. За даље информације, контактирајте VCAA службеника за информисање телефоном на 9651 4544 или 9651 4328 (за особе које зову из Мелбурна) или 1800 134 197 (за особе које зову из унутрашњости).

Овде наведене информације о VCE-у су пренете са ESL вебсајта Министарства за образовање и обуку на: <http://www.sofweb.vic.edu.au/lem/esl/index.htm>. Погледајте овај вебсајт за детаљније информације о VCE-у које су преведене на 14 језика.

Викторијски сертификат о учењу кроз праксу (Victorian Certificate of Applied Learning (VCAL))

(Репродуковано уз одобрење Надлежног органа Викторије за наставни програм и оцењивање, у Викторији.)

Шта је VCAL?

Викторијски сертификат за учење кроз праксу (VCAL) је нови школски сертификат за старије ученике који се заснива на учењу кроз праксу. 'Учење кроз праксу' значи да се овај курс заснива на практичном раду и да помаже при стицању вештина, што ће вас припремити за даље образовање, обуку и запослење.

VCAL курс има три нивоа- **основни, средњи и виши**. Виши курс је највиши ниво. Ви бисте почели да похађате курс који одговара вашим потребама и могућностима. На пример, ако почнете на средњем нивоу и успешно га завршите, можете да се преместите на виши курс у 12. разреду. За сваки ниво је обично потребно да се заврши годишњи програм.

Ко може да ради VCAL курс?

VCAL курс је осмишљен тако да задовољи потребе ученика 11. и 12. разреда којима је потребан курс заснован на практичном искуству. Курс је такође на располагању другим ученицима, на пример, ученицима који похађају наставу при TAFE институту.

Услови за упис

Не постоје услови за упис. Ученици могу да се упишу на VCAL курс на нивоу који одговара њиховим образовним потребама. Ваш наставник или саветник за каријере ће моћи да вам помогне да бисте одлучили који је ниво за вас најбољи.

Колико дуго треба да се заврши VCAL курс?

Обично се добија VCAL сертификат када се успешно заврши целокупни договорени једногодишњи наставни програм. На пример, VCAL на средњем нивоу може да се заврши у 11.разреду, након чега може да се заврши VCAL на вишем нивоу у 12.разреду.

Где могу да похађам VCAL курс?

VCAL курс ће 2003. бити на располагању у многим средњим школама и Институтима за техничко и даље образовање (TAFE) у Викторији. Треба да се обратите вашој локалној школи или TAFE-у да видите да ли нуде овај курс. Од вас ће се захтевати да се упишете у вашој школи или TAFE-у, али ћете можда део VCAL наставног програма похађати на другим местима, као што су организације за Друштвено образовање одраслих (Adult Community Education) и друге друштвене организације и послодавци.

Које врсте предмета се уче у оквиру VCAL курса?

Ученици који се упишу на VCAL курс ће разрадити наставни програм са њиховим наставницима/саветницима за каријере тако што ће одабрати наставне јединице и модуле за сваки од VCAL елемената.

Елемент 1 – Писменост и рачунско знање

У ваш VCAL наставни програм мора да буду укључени писменост и рачунско знање. На пример, у ово могу да спадају наставне јединице из писмености и рачунског знања из програма Сертификат општег образовања за одрасле особе или VCE наставне јединице из математике и енглеског, укључујући и наставне јединице из Програма учења енглеског као другог језика (English as a Second Language (ESL)).

Елемент 2 – Специфичне индустријске вештине

У ваш VCAL наставни програм мора да буду укључене специфичне привредне наставне јединице из Програма за стручно усавршавање и обуку или из VCE VET-а.

Елемент 3 – Вештине које се односе на рад

У ваш VCAL наставни програм могу да буду укључени: рад са скраћеним радним временом, тзв. ново шегртовање, радно искуство и пракса - и наставне јединице и модули који вас припремају за рад, као што су прописи о здравој и безбедној радној средини и вештине потребне за интервју за посао.

Елемент 4 – Вештине за лични развој

У ваш VCAL наставни програм могу да буду укључени локални и друштвено-основани пројекти, добровољан рад и организоване активности које помажу при развијању самопоуздања, тимског рада и других вештина важних за живот и рад.

Како се оцењује VCAL?

Ученици морају успешно да постигну све наставне резултате у оквиру свих наставних јединица или модула у VCAL програму. Нису вам потребне оцене. Ако сте уписани на VCAL курс на вишем нивоу, онда можете да се пријавите за VCE наставне јединице 3 и 4, и да изаберете да добијете оцене и резултате из ових предмета.

Ако успешно испуните све услове у оквиру VCE наставне јединице или VCE VET наставне јединице, добићете Потврду о резултатима. Ако успешно завршите наставну јединицу или модул у оквиру VET-а или Програма даљег образовања, добићете Потврду о постигнутом успеху. Ту ће бити наведене све наставне јединице које сте успешно завршили у оквиру VCAL програма.

Шта се признаје за VCAL?

Ако сте почели са VET сертификат курсом, настава коју сте похађали се може признати за VCAL. Требало би да разговарате са вашим наставником или саветником за каријере да би вам помогли да планирате за ваш VCAL наставни програм и да би одредили колико сте од наставног програма који се захтева за овај сертификат већ завршили.

Ако сте већ завршили неки од VCE предмета, ово се такође признаје за VCAL. Потребно је да сте добили 'задовољавајући' резултат за ту VCE наставну јединицу.

Повратак на VCE

Можете да се вратите на VCE ако се предомислите. Било која VCE наставна јединица коју сте успешно завршили у оквиру VCAL курса ће се признати за VCE. Такође се могу пренети подаци о VCE резултатима. Друге наставне јединице које сте завршили у оквиру VCAL курса такође се можда могу признати за VCE – о овоме разговарајте са својим наставником или саветником за каријере.

Да ли можете да радите скраћено радно време и/или наставите са шегртовањем док сте уписани на VCAL курс?

Може да вам се призна и да добијете поене за рад са скраћеним радним временом док сте уписани на VCAL курс. У врсте рада могу да спадају:

- шегртовање или приправнички рад са скраћеним радним временом;
- рад са скраћеним радним временом;
- радна пракса;
- радно искуство.

Шта добијете када завршите VCAL курс?

Добићете VCAL сертификат за основни, средњи или виши ниво ако са успехом завршите ваш наставни програм на основном, средњем или вишем нивоу. Такође ћете добити Потврду о резултатима, у којој се наводе све VCE, VCE VET and VCAL наставне јединице, и Потврду о постигнутом успеху за VET курсеве или курсеве у оквиру програма Даљег образовања.

Обично, ученик који жели да иде на факултет мора да има обрачунат ENTER резултат, који се заснива на резултату постигнутом у оквиру VCE наставе. VCAL програми нису осмишљени тако да воде ка ENTER резултату. VCAL курс припрема ученике за упис на TAFE сертификат курсеве, шегртовање и приправнички рад, и друго даље образовање и обуку.

Ако сте завршили VCAL курс и желите да се упишете у високообразовну установу, обратите се за савет вашој школи.

Шта се ради након што се заврши VCAL курс?

Похађањем VCAL курса ћете стећи искуство корисно за рад, и добити квалификације које вам помажу да развијете и проширите своје путање ка добијању посла, шегртовању/приправничком раду, даљем образовању и/или обуци укључујући и VET курсеве.

VCAL курс вам помаже да унапредите знање из области писмености и рачунања, развијете вештине везане за посао, специфичне индустријске вештине и да унапредите личне вештине и вештине запошљавања.

Како можете да добијете више информација?

Обратите се вашој локалној школи или TAFE установи или посетите вебсајт Надлежног органа Викторије за квалификације (Victorian Qualifications Authority) на: www.vqa.vic.gov.au.

Часови енглеског језика у оквиру АМЕР програма (АМЕР English Language Classes)

Први степен за младе новопридошле особе старије од 18 година или оне које имају од 16 до 18 година и одлуче да не похађају школу за енглески, је да се пријаве на часове енглеског у оквиру Програма енглеског за одрасле усељенике (Adult Migrant English Program (АМЕР)).

Новопридошли усељеници којима су потребни часови енглеског имају право на 510 часова наставе енглеског, или на онолико часова колико им је потребно да постигну функционалан ниво знања енглеског. Вама најближи АМЕР центар може да вас посаветује о вашем нивоу знања енглеског. Ове часове финансира Министарство за усељење и мултикултурна и староседелачка питања (Department of Immigration and Multicultural and Indigenous Affairs (DIMIA)).

Ко може да похађа часове?

Право на похађање АМЕР наставе имају особе које испуњавају следеће услове:

- особе које имају 18 или више година; или
- ако имају од 16 до 18 година и не могу да похађају часове енглеског у школи; плус
- су усељеници који су се доселили у Аустралију после 1.јула 1991.; или
- им је одобрена стална боравишна виза после 1.јула 1991. (ако нису усељеници или носиоци сталне боравишне визе – носиоци појединих привремених виза имају ово право); плус
- ако нису искористили свих 510 сати; и
- ако немају функционалан ниво знања енглеског.

Начини на које се учи енглески у оквиру АМЕР програма:

- похађањем наставе преко дана, увече или викендом;
- редовна или ванредна настава;
- часови за почетнички, основни и средњи ниво;
- часови за омладину.

Особе које похађају АМЕР програм такође имају приступ:

- бесплатном чувању деце док су на настави;
- обуци за компјутере;

- бесплатном саветовању о каријери;
- стицању радног искуства;
- информацијама потребним за настањивање;
- рекреативним активностима и екскурзијама за младе особе.

Даље похађање часова енглеског и ‘путање’

Након што заврше 460 часова у оквиру АМЕР програма или постигну функционалан ниво енглеског, учесници програма могу да похађају наставу у оквиру курса за **даље стицање знања енглеског и виши курс енглеског** при АМЕС-у или TAFE колеџима. За неке часове енглеског може да буде потребно да будете регистровани у Centrelink-у.

Како могу да добијем више информација?

АМЕС има наставне центре у следећим насељима: Ascot Vale, Ballarat, Benalla, Bendigo, Box Hill, Broadmeadows, Bundoora, Chadstone, Cobram, Coburg, Collingwood, Dandenong, City/Flagstaff, Footscray, Frankston, Geelong, Hawthorn, Hoppers Crossing, Kyabram, Lalor, Maryborough, Mildura, Mt Waverley, Newborough, Noble Park, Oakleigh, Preston, St Albans, Sale, Shepparton, Springvale, Wangaratta, Warragul, Werribee и Wodonga.

Телефон: 9926 4717 или погледајте преко интернета на: www.ames.net.au

Информације о TAFE колеџима се могу добити преко TAFE обавештајне линије о курсевима: 131823 или преко интернета на: www.ette.vic.edu.au

Програм за језик, писменост и рачунско знање (Language, Literacy and Numeracy Programme (LLNP))

Савезно Министарство за образовање, науку и обуку организује бесплатну наставу из енглеског језика преко **Програма за језик, писменост и рачунско знање**, за младе особе које су се доселиле у Аустралију и које су завршиле наставу у оквиру АМЕР програма, али им је још увек потребна помоћ.

Настава се организује у малим групама од 6 до 20 сати недељно, до годину дана укупно, у зависности од потреба студената и од тога да ли могу да похађају наставу.

Centrelink утврђује ко има право на LLNP програм и онај ко жели да учествује у програму мора да буде регистрован у Centrelink-у као особа која тражи посао.

Курс на коме се стиче основно знање из енглеског је на располагању:

- особама које траже посао а имају од 15 до 20 година, без обзира да ли примају социјалну помоћ;
- особама које траже посао које имају 21 или више година, а које примају Youth Allowance (исплата за младе особе), Newstart Allowance (помоћ за незапослене) или Parenting Payment (родитељски додатак).

Особе које траже посао које не примају ниједну од горе наведених врста социјалне помоћи, могу да похађају наставу за стицање основног знања енглеског језика ако имају привремене или провизорне визе подкласа 309, 310, 445, 450, 820, 826, 850, 437,

781, 783, и 784. Усељеници који подлежу тзв. двогодишњем периоду чекања за примање социјалне помоћи такође могу да се пријаве.

Виши курс енглеског је на располагању :

- особама које траже посао које су држављани, носиоцима виза за стални боравак или онима који имају привремене или провизорне визе подкласа 309, 310, 445, 450, 820, 826, 850, 437, 781, 783, и 784. Није потребно да примају социјалну помоћ.

Установе које организују наставу су лако доступне и углавном близу Centrelink канцеларија. Centrelink ће да закаже састанак на коме се процењује знање особа које имају право да учествују у програму. Особа квалификована за процењивање знања ће одлучити да ли некеме најбоље одговара курс за стицање основног знања из енглеског или виши течај. У установе које организују наставу спадају установе од TAFE колеца до друштвених установа, као и приватне регистроване организације за обуку.

Ученици који живе у унутрашњости и неприступачним крајевима или они који не могу да похађају часове, могу да се упишу на програм преко дописне школе. Ово се такође сређује преко Centrelink-а.

За даље информације или за упућивање на програм, посетите Centrelink канцеларију. Информације о овом програму се такође могу добити преко интернета на следећем вебсајту: <https://lnp.dest.gov.au>

Техничко и даље образовање (Technical and Further Education (TAFE))

Сектор Техничког и даљег образовања (TAFE) омогућује образовање и обуку из широког низа области интересовања, обухватајући велики избор вештина и образовних нивоа. Ово се већином организује преко TAFE института, док Друштвени програм за образовање одраслих (Adult Community Education (ACE)) и приватне организације такође организују ове програме.

У области обучавања спадају:

- пољопривреда, наука о животињама и природним богатствима;
- архитектура, градња и планирање;
- уметност, занати, музика, играње и драма;
- бизнис, економија, администрација и продаја;
- компјутери и информативни системи;
- образовање;
- инжењеринг и за то везана технологија и геодезија;
- здравствене, друштвене и социјалне услуге;
- угоститељство, туризам, транспорт и личне услуге;
- хуманистика и друштвене науке;
- право и безбедност;
- производња и прерада;
- наука.

Нивои образовања и знања потребни за упис на TAFE курсеве су различити. Могу да се крећу од :

- тзв. нивоа раног напуштања школе (особе које нису завршиле средњу школу);
- завршени VCE програм/ 12.разред;
- професионалне квалификације / претходно радно искуство;
- ометано/прекинуто образовање, укључујући и новопридошле младе особе.

Квалификације

Сви TAFE курсеви су акредитовани, што значи да се по завршетку курса добија сертификат. TAFE квалификације су национално признате у оквиру Националног основа за обуку (National Training Framework). Ово значи да су TAFE квалификације признате широм Аустралије.

У TAFE квалификације спадају:

- Сертификат I
- Сертификат II
- Сертификат III
- Сертификат IV
- Диплома

- Виша диплома
- Факултетска диплома.

Почев од 2003. TAFE ће моћи да поднесе захтев за организовање курсева из специјализованих и специфичних области за које се добија факултетска диплома.

TAFE курсеви се обично могу похађати редовно или ванредно. Сертификати 1-3 обично не трају дуже од 12 месеци редовне наставе. Курсеви за које се добија диплома или виша диплома су обично еквивалентни са две године редовне наставе. Курсеви за које се добија факултетска диплома трају од три до четири године.

TAFE такође организује обуку кроз **шегртовање и приправнички рад**. Пре него што се упишете на шегртовање или приправнички рад, неопходно је да нађете послодавца који ће да комбинује уговор о обуци и обуку на послу са вашом наставом на TAFE-у. Шегртовање обично траје четири године, а приправнички рад годину дана.

Настава из енглеског језика

TAFE институти такође нуде програме **Учења енглеског као другог језика (ESL)**. Ови програми су намењени особама којима је потребно боље знање енглеског и које можда желе да побољшају своје шансе за даље образовање или запослење. Обично су они који се на овај програм уписују већ завршили курсеве које организује Програм услуга за образовање одраслих особа мултикултурног порекла или Центри за језике.

Особе које имају привремену визу можда могу да имају право на упис на TAFE ESL курсеве. TAFE је познат по томе што организује специјализоване програме за новопридошле младе особе које желе да уче енглески у пријатељском амбијенту, при чему им се помаже и у друштву су других младих особа. Програми могу да буду намењени младим избеглицама и усељеницима којима је школовање било ометано, као и онима који су завршили средњу школу и који су можда почели са високошколским образовањем.

Постоје специјализовани **прелазни ESL** програми који су на располагању новопридошлим младим особама и онима који су избегличког порекла, при TAFE институту у Северном Мелбурну (YAMES програм се нуди у Престону и Колинвуду), Универзитету Викторије (TAFE) у Фуцкреју, и Њизолм институту у Данденонгу. Ови програми узимају у обзир да су млади људи доживели прекид у школовању и да им је потребно опште образовање и знање енглеског. У оквиру ових програма се нуде математика, наука, информатика, рекреативне активности и помоћ око питања настањивања, као што су стамбене потребе, Centrelink, здравствена и правна питања. Студенти могу да се упишу на овај програм без обзира на њихов ниво знања језика и писменост (ASLPR (language and literacy) level).

Сви TAFE програми за младе избеглице имају посебан нагласак на давању подршке младим особама при успостављању веза са другим службама, нпр. JPET, MIPs, JPP. Ови радници, који су задужени за давање подршке, нуде своје услуге у сарадњи са особљем Програма за младе избеглице и старају се за то да се поклања пажња питањима везаним за успешно настањивање (стамбена питања, здравље, итд.).

TAFE ESL студенти могу да комбинују стручно усавршавање са даљим похађањем ESL наставе, на пример, похађањем курсева за енглески и компјутере, енглески и педагогију итд.. Други курсеви стављају нагласак на описмењавање за оне који добро говоре енглески, а којима је потребна помоћ при читању и писању. Часови енглеског се одржавају преко дана и увече, и могу се похађати редовно или ванредно.

Упис на TAFE институте

TAFE има флексибилну уписну политику. При упису се признају знање и искуство стечено кроз формално образовање и кроз друга животна и радна искуства.

Дакле, завршено формално школовање није увек неопходно да би се неко квалификовао за упис на TAFE курсеве, ако је показано да неко има друга релевантна искуства. У неким случајевима за оваква искуства могу да се добију поени за неке од наставних јединица при TAFE курсу. Ово се зове Признавање претходног учења (Recognition of Prior Learning (RPL)).

Упис на неке курсеве се врши директно подношењем молбе TAFE институту, док је за неке, нарочито за курсеве за које се добија диплома и виша диплома, неопходно да се поднесе молба преко Викторијског центра за упис у високообразовне установе (Victorian Tertiary Admission Centre (VTAC)). Ово се мора урадити до септембра године која претходи години у којој се одржава курс. За касно подношење молбе се плаћа казна. TAFE курсеви почињу у фебруару и јулу (за упис средином године) сваке године.

За даље податке контактирајте TAFE институт.

Путање од TAFE-а до факултета

TAFE сертификати се могу користити за упис на друге курсеве, укључујући и факултетске курсеве. Студент који је завршио курс за који се добија диплома или виша диплома, може да добије поене за неке наставне јединице који се рачунају за факултетске дипломе. Поени могу да буду једнаки првој години наставе потребне за трогодишњу факултетску диплому.

Школарина

TAFE установе наплаћују школарину, као и за друге студентске услуге и објекте. TAFE школарина је много нижа од факултетске HECS школарине.

Студенти који примају исплату за младе или другу Centrelink исплату, можда имају право на попуст. Студенти имају право на примање исплате за младе за већину курсева. Погледајте део под насловом 'Помоћ око прихода' ("Income Support") за детаљније податке.

Студентски кредити су на располагању да би се помогло студентима при плаћању школарине, ако је потребно.

Како могу да добијем више информација?

TAFE институти се могу наћи широм Мелбурна. Сваки институт има службеника за информисање који даје информације по разним питањима. Такође постоје саветодавне службе за потенцијалне студенте, укључујући и давање савета о каријери.

За даље информације о TAFE-у и програмима који се нуде молимо консултујте:

- бесплатну брошуру 'Питања и одговори о TAFE-у" (у школама и државним библиотекама)
- Викторијску службу за информисање, тел: 1300 366 356
- вебсајт Канцеларије за обуку и високошколско образовање на : www.otte.vic.gov.au

Факултети

Факултети нуде широк избор курсева, од којих неки воде стицању специфичних занимања као што су медицина, звања медицинске сестре или инжињера, док су неки, као што су уметност или наука, курсеви општијег смера.

На располагању су курсеви:

- **Сведочанство:**
2 године редовне наставе или еквивалентна ванредна настава. Придаје се пажња стицању практичног знања и општег знања из дате области, што води до стицања парaprofесионалних квалификација.
- **Више сведочанство:**
3 године редовне наставе или еквивалентна ванредна настава. Курс обухвата учење на нивоу вишем од курсева за које се добија сведочанство, али се такође придаје пажња стицању практичног знања.
- **Диплома**
Од 3 до 4 године редовне наставе или еквивалентна ванредна настава. Студент ће обично морати да се специјализује бар у једном предмету за време трајања курса.
- **Сертификат за завршетак студија**
6 месеци редовне наставе или еквивалентна ванредна настава. У овај курс може да буде укључено богаћење знања које се стекло на курсевима који нису на дипломском нивоу, или стицању стручног знања и вештина у новој професионалној области.
- **Диплома за завршетак студија**
1 година редовне наставе или еквивалентна ванредна настава. У овај курс може да буде укључено богаћење знања које се стекло на курсевима који нису на дипломском нивоу, или стицању стручног знања и вештина у новој професионалној области, или даља специјализација у одређеној области.
- **Магистратура**
2 године редовне наставе или еквивалентна ванредна настава. Курсом се побољшава спецично професионално или стручно знање. Студенти стичу детаљно знање из специфичне области, кроз рад за време курса или истраживањем.
- **Докторат**
3 године редовне наставе или еквивалентна ванредна настава. Докторат се добија након што се уради оригинални истраживачки пројекат, укључујући и значајну тезу, који доприноси знању и разумевању питања која се односе на одређено наставно поље.

Минимални услови за упис

Да би имали право на упис на факултет, студенти морају успешно да заврше VCE, или да наставе образовање на факултету након похађања TAFE курса, или да испуњавају услове Програма уписа под специјалним околностима (Special Entry Provisions).

Програм уписа под специјалним околностима (Special Entry Provisions)

Молбе које подносе особе које се не уписују на факултет по самом завршетку средње школе посебно разматра институција којој је молба поднета. Институције могу да узму у обзир радно искуство подносиоца молбе, образовање стечено после средње школе или специјалне околности. Упис може да се заснива на једном или више фактора као што су, зреле године, образовне и друштвене отежавајуће околности, или способност за успешно студирање. Од подносиоца молбе се може захтевати да ради испит да би се утврдило да ли је способан/на да успешно студира на факултетском нивоу.

Услови за упис на курсеве за студенте који су завршили VCE

Када студент испуни минималне услове за упис, он/она ће такође морати да задовољи специфичне услове за упис за сваки курс на који жели да се упише.

У ове услове за упис на курсеве спадају:

➤ **Предусловне наставне области:**

У ово спадају наставне области које морају бити успешно завршене пре него што се узме у разматрање молба за одређени курс.

➤ **Просечна оцена:**

У појединим случајевима, пре него што се наставна област може урачунати као предуслов, мора бити постигнута одређена оцена у Оцени радних задатака у школи (School Assessed Tasks (SATs)) у тој наставној области.

Како се подноси молба за упис на курсеве високообразовног нивоа у Викторији

Викторијски центар за упис у високообразовне установе (Victorian Tertiary Admissions Centre (VTAC)) разматра молбе за упис за већину факултетских курсева за које се добија диплома или сведочанство, и за већину курсева који се редовно похађају, за које се добија Сертификат IV, Диплома и Виша диплома при TAFE институтима у Викторији. Јула сваке године VTAC објављује брошуру за подношење молбе под називом 'VTAC водич за факултетске и TAFE курсеве' ("VTAC Guide to University and TAFE courses"), која садржи информације о курсевима и процедурама за подношење молбе, као и формулар за упис. **Рок за подношење молби** за курсеве на нивоу нижем од дипломског је обично *крајем септембра* године пре вршења селекције.

При вршењу **селекције** за све курсеве постоји конкуренција и одлука се заснива на академским достигнућима, осим у специјалним случајевима где се узимају у обзир и други критеријуми, што може да буде радно искуство, специјализовано знање, склоност и прикладност за одређену професију.

Програм давања доприноса за високо образовање (Higher Education Contribution Scheme (HECS))

Особе са сталном боравишном визом обично могу да плате школарину преко Програма давања доприноса за високо образовање. HECS допринос за редовног студента који похађа стандардан програм студирања, креће се отприлике од \$3,500 до \$ 6,000 за једну годину. Плаћање се обично може одложити или преносити док опорезовани приход студента не достигне одређени ниво, након чега се проценат тог прихода плаћа Аустралијској пореској управи.

За поједине курсеве не важи HECS већ се унапред плаћа пуна цена, која отприлике почиње од \$ 10,000 годишње.

Како могу да добијем више информација?

Посетите вебсајт Програма давања доприноса за високо образовање који води Министарство за образовање, науку и обуку: <http://www.dest.gov.au/highered/index1.htm>

Сваки факултет такође има приручнике у којима су описани сви курсеви. Да бисте добили ове приручнике назовите факултете.

За информације о селекцији за високообразовне установе и процедуре, директно контактирајте Викторијски центар за упис у високообразовне установе на телефон: 1300 364 133 или посетите њихов вебсајт: www.vtac.edu.au , или пишите на:

The Information Officer
Victorian Tertiary Administrations Centre (VTAC)
Suite B, 40 Park Street
SOUTH MELBOURNE VIC 3205

Помоћ око прихода

Centrelink пружа одређену финансијску и друге врсте помоћи младим особама и студентима док студирају.

Исплата за омладину (Youth Allowance)

Је за :

- редовне студенте између 16 и 24 године;
- редовне студенте који имају 25 или више година и који су почели да примају Youth Allowance пре него што су напунили 25 година и још увек иду на исти курс;
- друге младе особе до 21 године старости које траже посао на пуно радне време, комбинују тражење посла са скраћеним радним временом и ванредним студирањем, обављају друге одобрене активности (укључујући добровољни рад) или које су болесне; и
- петнаестогодишњаке који су у годинама када завршавају школу и сматрају се независним.

Особе млађе од 18 година, које нису завршиле 12. разред или еквивалентно образовање, можда неће моћи да добију Youth Allowance осим ако не иду у школу или на обуку као редовни ученици. Да би добили Youth Allowance мораће да остану у школи или да се врате у школу, да се упишу на TAFE или други одобрени курс за обуку. Може да се донесе одлука о изузећу од овог правила ако није погодно или могуће да се примени.

Висина Youth Allowance-а зависи од тога да ли клијент зависи од својих родитеља или је независан, да ли живи сам/а, да ли има деце, да ли живи код куће или треба да живи ван куће због студирања или побољшања изгледа за налажењем посла.

За клијенте који примају Youth Allowance у износу одређеном за зависне особе, право исплата зависи од прихода и имовине родитеља, а могуће је да се урачунавају и стварна средства којима располажу њихови родитељи. Помоћ за плаћање станарине (Rent Assistance) такође може да се плаћа особама које приватно морају да плаћају станарину. За више података обратите се Centrelink-у .

Austudy исплата

- је за студенте који имају 25 или више година, и који похађају одобрени курс у одобреној институцији као редовни студенти. (Студентима са инвалидностима можда може да се помогне иако су ванредни студенти).

Специјална бенефиција

..је исплата за особе који имају стварне финансијске и личне потешкоће, а можда немају права на друге Centrelink исплате.

Тест прихода и имовине

Кад год је могуће, родитељи се подстичу да издржавају младе људе док они не буду у стању да се сами издржавају. У складу са тим, финансијске прилике родитеља се узимају у обзир када се процењује Youth Allowance за зависне младе особе.

- Тест животних средстава родитеља (Parental Means Test) се примењује само на зависне примаоце Youth Allowance-а и узима у обзир имовину и приходе родитеља, а у неким случајевима и стварна средства породице да би се установило да ли родитељи могу финансијски да помажу своју децу.
- Тест личних прихода (Personal Income Test) – висина Youth Allowance-а или Austudy исплате зависи од тога колико неко зарађује на две недеље.
- Тест личне имовине (Personal Assets Test) се односи на особе које траже Austudy, као и на независне особе које траже Youth Allowance.
- Тест прихода и имовине партнера (Partner Income and Assets Tests) се примењује на особе које траже Youth allowance и Austudy и имају партнера.

Боравишни статус

Да би примали исплату, подносиоци захтева обично треба да имају аустралијски боравишни статус и да углавном живе у Аустралији. Редовни студенти понекад могу да буду плаћани и док су ван Аустралије. Новопридошли усељеници обично морају да чекају 2 године пре него што почну да примају Youth Allowance или Austudy - избеглице и особе које су дошле са хуманитарном визом су од овог правила изузети. **Ако је потребан тумач, може се бесплатно организовати.**

Додатне бенефиције

Такође се можда могу добити и следеће бенефиције:

Помоћ за плаћање станарине је на располагању примаоцима Youth Allowance-а који морају да живе ван породичне куће да би студирали или тражили посао и који плаћају станарину.

Унапред исплаћен износ без камате и Специјална аконтација за запошљавање. Примаоци Youth Allowance и Austudy исплата могу да добију Унапред исплаћен износ без камате од исплате која их следује. Специјалну аконтацију за запошљавање могу да добију одређени примаоци Youth Allowance и Austudy исплата.

Да би се помогло са плаћањем трошкова путовања од и до сталног места боравка, неким студентима на факултету може да се плаћа **Додатак за путне трошкове (Fares Allowance).**

Позајмице за студенте на факултету. Допунски кредит је добровољни кредитни план за студенте на факултету који имају право да примају Youth Allowance или Austudy, као и за НЕКЕ студенте на факултету који немају право на Youth Allowance због Теста животних средстава родитеља. За више информација, обратите се Centrelink-у.

Приходна банка (Income Bank). Када студент који прима Youth Allowance или Austudy има приход који је на две недеље испод дозвољене границе прихода, ствара се Банка прихода. Банка дозвољава студентима да сакупе позитиван салдо од својих

прихода (максимално до \$ 6000) да би то неутрализовало каснију зараду (укључујући и зараду током распуста) која превазилази допуштени двонедељни лимит, тако да та виша зарада не утиче превише на њихове исплате.

Здравствена картица (Health Care Card) ће вам уштедети новац када набављате лекове на рецепт. Особе које траже посао се аутоматски квалификују за здравствену картицу, док редовни студенти морају да предају посебан захтев и да доставе податке о приходима.

Фармацеутски додатак (Pharmaceutical Allowance) може да се исплаћује примаоцима Youth Allowance или Austudy исплата који су болесни и привремено онеспособљени.

Услуге Centrelink-а за младе особе

... чак и за оне који не примају Centrelink исплате.

Тимови за омладину који се налазе у канцеларијама Centrelink-а раде са младим особама да би им помогли у разумевању и приступу образовању, обуци и бирању послова који су на располагању и процењују право на исплате.

Специјализована одељења за услуге омладини укључују социјалне раднике и друге стручњаке који пружају:

- помоћ младима без куће;
- рано интервенисање код младих код којих постоји ризик да ће напустити школу;
- интензивно саветовање у вези каријере и посла ; и
- упућивање.

Центри за давање информација о каријери обезбеђују приступ бесплатним и лако разумљивим информацијама које покривају све типове каријера и курсева. Постоји 12 таквих центара који се налазе у главним градовима и већим регионалним центрима. Сваки центар има избор приручника и видео касета о курсевима, као и штампане и компјутеризоване информације које помажу при планирању каријере, писању молби и резимеа за посао, и припремама за интервјуе.

Средства којима се клијенти сами служе су на располагању у скоро свим Centrelink канцеларијама и у њих спадају:

- екрани који реагују на додир на којима се налазе сви послови који су на располагању;
- телефон, апарат за фотокопирање и факс;
- компјутери за припремање молби за посао и резимеа, и приступ интернету;
- водичи за посао, брошуре и огласна табла.

Обавезе према Centrelink-у

Клијенти имају обавезу да обавесте Centrelink када се њихове околности промене пошто то може да утиче на исплате.

Одлазак у иностранство може да утиче на исплате, тако да треба да обавестите Centrelink ако имате у плану да путујете.

Упоредивање података са другим државним органима – Centrelink-у увек морате да дате тачне податке зато што се врше провере код других државних органа и образовних институција.

За више информација на другим језицима осим енглеског назовите 13 1202 или тражите информативни лист ‘Помоћ за младе особе и студенте (“Help for Young People and Students”) (17 језика) у Centrelink канцеларији или преко интернета на:
<http://www.centrelink.gov.au./internet/internet.nsf/multifilestores/yps0112>

Извори даљих информација

Општа литература

- Истраживач за послове и курсеве (Job and Course Explorer (OZJAC)), компјутеризовани информативни систем о даљем образовању и каријерама, на располагању у многим школама и локалним библиотекама. Такође постоји OZJAC приручник за курсеве.
- Водич за послове, који је објавило Савезно министарство за образовање, науку и обуку (Commonwealth Department of Education, Science and Training (DEST)). Проверите да ли ваша школска библиотека или локална Centrelink канцеларија има овај водич.
- Такође погледајте приручнике за високообразовне установе.

За опште информације о VCE-у

Information Section
Victorian Curriculum Assessment Authority
41 St Andrews Place
EAST MELBOURNE 3002
Phone: (03) 9651 4300 Fax: (03) 9651 4324
Website: www.vcaa.vic.edu.au

За информације о дописном школовању

Distance Education Centre Victoria
315 Clarendon Street
THORNBURY VIC 3071
Phone: (03) 8480 0000 Fax: (03) 9416 8493
Website: www.distance.vic.edu.au

Опште информације о образовању за родитеље

‘А- Z водич за родитеље: кратки преглед образовања у државним школама у Викторији’ ("A-Z Guide for Parents: Education in Victorian Government Schools at a glance") који је издало Министарство за образовање и обуку (укључујући и преводе на 12 језика):

Вебсајт: www.sofweb.vic.edu.au/lem/esl/azguide.htm

За информације о ESL програмима у школама и VCE информације преведене на 14 језика:

Website: www.sofweb.vic.edu.au/lem/esl/index.htm

За информације о TAFE-у

Office of Training and Tertiary Education (OTTE)
2 Treasury Place
EAST MELBOURNE VIC 3002
Phone: (03) 9637 2000 Fax: (03) 9637 2470

Website: www.otte.vic.gov.au
TAFE Course line: 131823

За информације о запошљавању, TAFE-у и факултетима

Melbourne Career Information Centre
1st Floor, 176 Bridge Road
Richmond 3121
Phone: (03) 9299 1038 Fax: (03) 9299 1099